

AZ AGRO-ÖKOLÓGIAI PROGRAM a 2023-2027-es támogatási időszakban

1. A támogatásra jogosult hektár fogalma

Támogatásra jogosult területté váltak:

- mezővédő erdősávok,
- fás-cserjés sávok,
- vízfolyások nem művelt partmenti sávjai,
- mocsaras-lápos, vizenyős, zsombékos, időszakosan belvízzel borított területek.

2. Agro-ökológiai Program

Az AÖP évente választható, önkéntes és területi alapon a teljes üzemterületre igényelhető támogatás, amelyet választása esetén viszont az összes földhasználati kategóriára (szántó, gyepek, ültetvény) kötelező alkalmazni kategóriánként 2 pont értékben.

Lényeges sajátossága az AÖP-nek, hogy az ideiglenes gyepekre nem a szántó földhasználati kategóriára vonatkozó gyakorlatokból, hanem gyepek földhasználati kategóriában előírt gyakorlatokat kell választani, hiszen agrotechnikai szempontból gyepeként funkcionálnak.

A mezőgazdasági termelőnek a mezőgazdasági üzem minden földhasználati kategóriájára¹ vonatkozóan legalább 2 pont értékű, de legfeljebb 4 pont értékű gyakorlatot kell vállalni azzal, hogy nem kötelező gyakorlatot vállalni az adott földhasználati kategóriára, ha tárgyévben a mezőgazdasági üzem:

- szántóterületeinek együttes nagysága az 5 hektárt nem éri el,
- egyéb gyepek² területeinek együttes nagysága az 5 hektárt nem éri el,
- ültetvény területeinek együttes nagysága az 1 hektárt nem éri el.
- Natura 2000 gyepterületére vonatkozóan mérethatártól függetlenül.

Azok a területek, amelyekre AÖP előírás(oka)t választanak nem kerülnek kizárásra az AKG-ből sem. Arra viszont ügyelni kell, hogy bizonyos AÖP és AKG gyakorlatok együtt és egyszerre nem vállalhatók vagy teljesíthetők ugyanazon a területen.

---

¹ földhasználati kategóriák: szántó, Natura 2000 gyepek, egyéb gyepek, ültetvény

² egyéb gyepek: Olyan gyepek, ami nem Natura 2000 területen helyezkedik el.

Az AÖP főbb jellemzői:

- **önkéntes vállaláson** alapul, a gazdálkodó dönti el, hogy behozza-e a területét a támogatásba vagy nem,
- a mezőgazdasági üzemen belül **minden földhasználati kategóriára** (szántó, gyeperület, ültetvény) vonatkozóan legalább 2 pont értékű gyakorlatot szükséges választani,
- az egységes kérelemben minden évben **külön nyilatkozni kell** arról, hogy az adott évben részt kíván-e venni a termelő az AÖP-ben,
- a kötelezettségvállalás időtartama **1 év**
- **egységes összegű**, környezeti vállalásokat ösztönző támogatás, ami **hektáralapon** kerül kifizetésre,
- a választott előírások teljesítése esetén a **mezőgazdasági üzem teljes területére elszámolható** támogatás, földhasználati kategóriánként a kötelezően előírt teljesítéshez 2 pont szükséges, tehát akkor sem jár több támogatás, ha a választott és teljesített előírások pontértéke meghaladja a 2 pontot.
- az AÖP támogatás igénybevételének feltétele a **Gazdálkodási Napló** vezetése és elektronikus beküldése.

KIVÉTEL:

- küszöbérték alatti területre kizárólag abban az esetben jár kifizetés, ha a gazdálkodó ezekre a területekre is választ előírást,
- Natura2000 gyepterületekre nem kötelező az előírás választása, azonban
- választás hiányában AÖP kifizetés sem teljesíthető az üzem ezen területeire.

A támogatás hektáronkénti összege minden évben változhat attól függően, mekkora területre kerül megállapításra jogszerű igénylés országos szinten, a kifizető ügynökség, azaz a Magyar Államkincstár által.

A hektáronkénti támogatási összeg **nem csökkenhet 60,64 euró/hektár alá és nem emelkedhet 105 euró/hektár fölé.**

3. Szántó földhasználati kategóriában választható gyakorlatok (előírások)

Talajtakarás	1 pont
--------------	--------

A gyakorlat azzal valósul meg, hogy a mezőgazdasági gondoskodni kell a folyamatos talajtakarásról a tárgyévét követő évi tavaszi kultúra előkészítő munkálatainak megkezdéséig, de legalább tárgyévét követő év február 28-ig:

- őszi vetésű kultúrával;

- takarónövénnyel³ bevetett terület azzal, hogy a takaró növényállomány lekaszálása vagy szárazítása esetén is gondoskodni kell legalább 10 centiméteres tarló megőrzéséről és a kaszálék helyben hagyásáról
- a tarló fennhagyásával annak kultúrállapotban tartása mellett
- valamint, évelő kultúra esetében a tarló fennhagyásával.

Terménydiverzifikáció

1 pont

Adott évben a gazdálkodó szántóterületének méretéhez viszonyítva meghatározott számú és arányú eltérő növénykultúra termesztése:

- **10 hektárig** legalább két növénykultúra, melyek közül a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterület legfeljebb 80%-át foglalhatja el,
- **10 – 30 hektár között** legalább három növénykultúra, melyek közül a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterület legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együtt nem haladhatja meg a 80%-ot,
- **30 – 300 hektár között** legalább négy növénykultúra, a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együtt nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át és a legkisebb kultúra vetésterülete legalább 1 hektár.
- **300 – 1000 hektár között** legalább öt növénykultúra, a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együtt nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át, és a legkisebb kultúra vetésterülete legalább 1 hektár.
- **1000 hektár felett** legalább hatféle növénykultúra, a legnagyobb területen termesztett növénykultúra a szántóterületnek legfeljebb 65%-át foglalhatja el, és a két legnagyobb területen termesztett növénykultúra együttesen nem haladhatja meg a szántóterület 80%-át, és a legkisebb kultúra vetésterülete legalább 1 hektár.

A vetett vagy telepített növénytakaróval rendelkező parlagot a vetőmagkeverékekkel bevetett területekre vonatkozó szabályok szerint kell figyelembe venni, azaz ha a vetőmagkeverékek összetevői legalább egy komponens tekintetében egymástól eltérnek, akkor a vetőmagkeverékeket különböző növénykultúrának kell tekinteni.

A különböző növénykultúrák arányának kiszámítása céljából azt tekintjük főnövénynek, amely a tárgyév május 1. napjától szeptember 30. napjáig tartó időszakban leghosszabb ideig van a területen. Ennek értelmében az alábbi esetekben a másodvetés is lehet a diverzifikációs főnövény.

³ Takarónövényként nem számolható el, ha nem termelő területként bejelentett ökológiai másodvetés vagy AKG intézkedésben zöldtrágyaként vetett másodvetés

Tájképi elemek megőrzése

2 pont

A gyakorlat a mezőgazdasági üzem teljes szántóterületére vonatkozik. A gyakorlat keretében növényvédőszer használatának tilalma mellett:

- a nem termelő tájképi elemek⁴ és területek együttes arányának el kell érni a HMKÁ 8 (Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot) szerinti kötelezettségalap 10%-át, és
- azon belül a nem termelő tájképi elemek és a parlag területek⁵ együttes arányának el kell érni a kötelezettségalap 5 %-át.

Táblaméret korlátozás, biológiai sokféleség védelme

1 pont

Amennyiben a mezőgazdasági üzemen belül az összes szántóterület meghaladja az 50 ha-t, a szántóföldi művelésben tartott táblák maximális mérete nem haladhatja meg a 30 hektárt. Az AKG „önkéntes táblaméret korlátozás” előírással történő esetleges átfedést úgy kerüljük el, hogy az az ügyfél, aki AKG-ban választotta ezt az előírást, az AÖP-ben nem választhatja.

Amennyiben két szomszédos táblán – beleértve a különböző mezőgazdasági termelők által művelt táblákat is – ugyanazon növényfaj vagy magkeverék vetése történik, a táblák elkülönítése érdekében legalább 3 méter szélességű bevetetlen vagy legfeljebb fűfélékkel vagy méhlegelő keverékkel⁶ a helyes mezőgazdasági gyakorlatnak megfelelően bevetett területet kell biztosítani a parcellák között.

Olyan termelő, akinek a szántóterületének mérete nem éri el az 50 hektárt, ezen gyakorlatot nem választhatja.

Méhekre veszélyes szerek használati tilalma, beporzó rovarok védelme

1 pont

A növényvédelem során az engedélyokirat alapján méhekre kifejezetten vagy mérsékelten veszélyes, illetve kockázatos besorolású növényvédőszer használata tilos.

Karbamid műtrágya környezetbarát használata

1 pont

Karbamid műtrágya azonnali bedolgozása, illetve folyékony karbamid esetén **inhibitor**⁵ alkalmazása a kijuttatás során.

---

⁴ nem termelő tájképi elemek: védett tájképi elemek, valamint fás, cserjés sáv, táblaszegély, vízvédelmi sáv, kis vizes élőhely, erózióvédelmi sáv, nem termelő beruházás erózióvédelmi létesítmény. Az „AKG táblaszegély” előírással történő esetleges átfedést úgy kerüljük el, hogy egyazon elem csak az egyik jogcímben számolható el.

⁵ Ureáz inhibitor: Ideiglenesen blokkolja a karbamid ammóniává alakulását (az ureáz enzim blokkolásával a baktériumokban), és így csökken a nitrogén gáznemű ammónia formában történő elillanása.

Nitrifikáció inhibitor: blokkolják a nitrifikációt végző baktériumok tevékenységét, ezzel lassítják az ammónium nitráttá történő átalakulását, és elnyújtják a műtrágya nitrogén-szolgáltatását, csökkentve a nitrát lemosódását, veszteségét.

A gyakorlatot a mezőgazdasági üzem szántó földhasználati kategóriájának legalább egy tábláján, de legalább a szántóterület 5%-án teljesíteni kell. A minimálisan kijuttatandó nitrogén hatóanyag mennyisége hektáronként 35 kg, de nem lehet több hektáronként 90 kg-nál. A gyakorlat nem teljesíthető olyan táblán, amelyen a termelő a forgatás nélküli talajművelés⁶ gyakorlatot választotta.

Mikrobiológiai készítmények alkalmazása,

kedvező talajállapot kialakítása

2 pont

A szántóterületek legalább 50 %-án mikrobiológiai készítmények alkalmazása vetés előtt, illetve vetéssel egy menetben kijuttatva és a talajba dolgozva, illetve szármaradványokra kijuttatva, majd azokat a talajba keverve.

Olyan mikrobiológiai készítmények juttathatóak ki, amelyek rendelkeznek Nébih engedély-
okirattal, és szerepelnek az Irányító Hatóság tárgyévben kiadott közleményében.

A mikrobiológiai készítményt saját névre szóló számlával és a felhasznált mennyiséget, valamint a szavatossági/eltarthatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel kell igazolnia, helyszíni ellenőrzés keretében.

A gyakorlat nem teljesíthető

- lábon álló kultúrában történő alkalmazással
- mikrobiológiai készítmény csávázószerként történő kijuttatásával.

Mikrobiológiai készítmények 2 pont

Phylazonit Talajoltó NG 10-20 liter/ha dózissal

Phylazonit Talajoltó NG Nitrogén + 10-20 liter/ha dózissal

Phylazonit Talajoltó NG Foszfor + 10-20 liter/ha dózissal

Phylazonit Talajregeneráló NG 10-20 liter/ha dózissal

Phylazonit Talajregeneráló NG Nitrogén + 10-20 liter/ha dózissal

Phylazonit Talajregeneráló NG Foszfor + 10-20 liter/ha dózissal

Phylazonit Tarlóbontó NG 10-20 liter/ha dózissal

Phylazonit Rizó NG 10-20 liter/ha dózissal

Phylazonit Trichon 10 dkg/ha dózissal (csak vetés előtt vagy vetéssel egy menetben történő kijuttatással alkalmazva)

Phylazonit Trichon Tarlóbontó 5 dkg/ha dózissal

---

⁶ forgatás nélküli művelés: olyan művelési mód, mely keretében szántás vagy 10 cm-nél mélyebb tárcsázás nem történik

Talaj- és növénykondicionáló szerek,

nitrogénmegkötő készítmények alkalmazása

1 pont

A szántóterületek legalább 50 %-án talajkondicionáló, növénykondicionáló - beleértve a csávázószerként használt mikrobiológiai készítményt-vagy N-megkötő készítmények alkalmazása.

Olyan kondicionálók juttathatóak ki, amelyek rendelkeznek Nébih engedélykirattal, és szerepelnek az Irányító Hatóság tárgyévben kiadott közleményében és az engedélykirat szerinti kultúrára, meghatározott dózisban kerül kijuttatásra az engedélyezett módon.

A kondicionáló készítményt saját névre szóló számlával és a felhasznált mennyiséget, valamint a szavatossági/eltarthatósági időt igazoló kísérő dokumentumok másolatával vagy göngyöleggel kell igazolnia, helyszíni ellenőrzés keretében.

Talajkondicionálók 1 pont

Energia Soil 3-20 liter/ha dózissal

Növénykondicionálók 1 pont

Phylazonit Szója 10-20 liter/ha dózissal

Energia Humin 4-10 liter/ha dózissal

Phylazonit Trichon 2 dkg/ha dózissal (csak állományban történő kijuttatással alkalmazva)

Forgatás nélküli talajművelés

2 pont

Forgatás nélküli művelésmód (minimum művelés, zero-till, direktvetés) alkalmazása a művelésbe vont szántóterület legalább 50%-án szűkített növényvédő szer hatóanyag használat mellett.

A gyakorlat teljesítésébe bevont táblák között nem szerepelhet:

- a tárgyévben parlagként vagy évelő szántóföldi növényként bejelentett terület, és
- olyan tábla, amelyen az e rendelet szerinti talajtakarásos, vagy karbamid műtrágya környezetbarát használatára irányuló gyakorlatot választotta a termelő

A gyakorlat teljesítésébe bevont táblákon a talajművelés – ide értve a szervestrágya vagy növényi maradványok talajba dolgozását is – során olyan technológiát kell választani, ami nem jár a talaj forgatásával.

4. Gyep földhasználati kategóriákban választható gyakorlatok (előírások)

Gyep földhasználati kategóriákra vonatkozó gyakorlatok esetén, amennyiben az adott gyakorlat Natura 2000 és egyéb gyep területen is választható, abban az esetben az egyes

földhasználati kategóriákban külön-külön kell kiválasztani és teljesíteni a gyakorlatot. A földhasználati kategóriákra vonatkozóan a választott gyakorlatok külön-külön kerülnek ellenőrzésre.

Gyeppek megőrzése

1 pont

Az előző évi állandó gyepterületekhez viszonyítva kell a gyepterületeket megőrizni tábla szinten a jogszerű földhasználó személyében bekövetkező változástól függetlenül. A gyeppek feltörése, szántása, valamint más hasznosításra történő átállítása tilos.

A mezőgazdasági termelő állandó gyepterületének nagysága növekedhet, a csökkenés abban az esetben fogadható el, ha a terület jogszerű földhasználója más mezőgazdasági termelő lesz.

A gyakorlatot nem választhatja olyan mezőgazdasági termelő, aki részt vesz gyepterületek fenntartása, illetve legeltetés vagy kaszálásos hasznosításra irányuló egyéb forrásból finanszírozott támogatásban (AKG, VP ÖKO pályázat).

A gyakorlat teljesítésébe Natura 2000 gyepterület nem vonható be.

Pásztoroló vagy szakaszos legeltetés

2 pont

Minden gyepterületen választható pásztoroló vagy szakaszos legeltetés folytatása A tárgyév legeltetési időszakának⁷ adott időablakában a gyepterület legalább 50%-án legelhet állat.

A pásztoroló vagy szakaszos legeltetés akkor teljesül:

- ha a szakaszos legeltetésre megjelölt terület legfeljebb 50%-án legel adott időablakban állat azzal, hogy egy szakasz legeltetése nem haladhatja meg a 12 napot.
- **Pásztoroló legeltetés esetén a mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben nyilatkozik arról, hogy a pásztori feladatokat saját maga, foglalkoztatott útján vagy egyéb módon látja el.**
- A pásztoroló legeltetés akkor teljesül, ha a legeltetési időszakban az állatokat a pásztor felügyeli.

A gyakorlattal érintett területeken legalább 0,2 állategység/hektár legeltethető, saját állatállomány megléte kötelező.

Legeltethető állatfajok:

- lófélék
- juh és kecskefélék

---

⁷ legeltetési időszak: tárgyév április 24-től november 30-ig tartó időszak

- szarvasmarhafélék⁸

A gyakorlatba bevont táblák nem szerepelhetnek egyéb legeltetéshez kapcsolódó támogatásban (AKG).

Extenzív gyepek legalább évi egyszeri kaszálása **1 pont**

A gyakorlat keretében az extenzív gyepe⁹ évi egyszeri a kaszálék begyűjtésével járó kaszálásnak meg kell valósulnia.

A gyakorlat kizárólag nem Natura 2000 gyepterületeken választható azzal, hogy az üzem valamennyi nem Natura 2000 gyepterületén teljesíteni kell a gyakorlatot.

A gyakorlatot nem választhatja olyan mezőgazdasági termelő, aki részt vesz a gyepterületek legeltetéses vagy kaszálásos hasznosítására irányuló, egyéb forrásból finanszírozott támogatásban (AKG).

A gyakorlat a „kizárólag alternáló kasza használata” című gyakorlattal együtt nem választható.

Kizárólag alternáló kasza használata **2 pont**

A gyakorlat keretében a mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági üzem valamennyi gyepterületén a tárgyévben valamennyi kaszálást alternáló kasza használatával valósítja meg azzal, hogy a gyepterületet legalább évente egy alkalommal lekaszálja.

A gyakorlat az „extenzív gyepek legalább évi egyszeri kaszálása” című gyakorlattal együtt nem választható.

A gyakorlat keretén belül a MobilGazda alkalmazás segítségével a tevékenységgel érintett területek egyikén készíteni kell legalább egy georeferált fényképet, amelyen a kaszáló eszköz és annak vágófelülete is szerepel.

5. Ültetvény (beleértve a fásszárú energetikai ültetvényeket is) földhasználati kategóriában választható gyakorlatok

Mikroöntözési technológiák alkalmazása **2 pont**

Az ültetvényterület legalább 50 %-án mikroöntözési technológiák alkalmazása.

---

⁸ szarvasmarhafélék: Olyan szarvasmarha számolható el, amelyek nem szerepelnek a termeléshez kötött támogatásokat szabályzó rendelet mellékletében.

⁹ extenzív gyepe: Olyan gyepterület, ahol nem valósul meg öntözés

A gyakorlatot nem választhatja olyan termelő, aki részt vesz mikroöntözési rendszer kiépítésére és fenntartására irányuló támogatásban. A kincstár ellenőrzi a mikroöntözési technológia alkalmazását, és a tárgyre vonatkozó vízjogi engedély meglétét.

Méhekre veszélyes szerek használati tilalma ültetvényekben 1 pont

A növényvédelem során az engedélyokirat alapján a méhekre kifejezetten vagy mérsékelten veszélyes, illetve kockázatos besorolású növényvédőszer használata tilos.

A gyakorlatot az üzem valamennyi ültetvény hasznosítású területén alkalmazni kell.

Biológiai ágensek alkalmazása ültetvényekben 2 pont

Engedélyezett biológiai ágensek alkalmazása az ültetvényterület legalább 50%-án.

Mikrobiológiai készítmények alkalmazása ültetvényekben 2 pont

Az ültetvényterület legalább 50 %-án mikrobiológiai készítmények alkalmazása talajoltásként, a sorközben felhalmozott növényi maradványok lebontására, illetve állománykezelésként.

Mikrobiológiai készítmények 2 pont

Phylazonit Tarlóbontó NG 10-20 liter/ha dózissal

Phylazonit Trichon Tarlóbontó 5 dkg/ha dózissal

Phylazonit Trichon 10 dkg/ha dózissal (ültetvény telepítéskor)

Phylazonit Trichon 2 dkg/ha dózissal (csak állományban történő kijuttatással alkalmazva)

Talaj- és növénykondicionáló szerek alkalmazása ültetvényben 1 pont

Az ültetvényterület legalább 50 %-án talajkondicionáló vagy növénykondicionáló vagy nitrogénmegkötő készítmények alkalmazása.

Talajkondicionálók 1 pont

Energia Soil 3-20 liter/ha dózissal

12% alatti lejtésű területeken az ültetvények talajtakarása

mulcsozással, egyéves talajtakaró növények termesztésével 1 pont

Ültetvények talajtakarása mulcsozással, egyéves sorköztakaró növények termesztésével (pl. legfeljebb 24 cm-es sortávra vetett kalászos gabonafélék, egynyári pillangós növények, egynyári keresztesvirágúak, egynyári fűszer-és aromanövények vagy ezen növények kizárólagos keverékei).

A gyakorlatot akkor választhatja a mezőgazdasági termelő, ha valamennyi ültetvény táblájára teljesülnek az alábbiak:

- 2 hektárnál kisebb területű táblák esetében az adott tábla területének legfeljebb 50%-a 12%-nál nagyobb lejtésű területen helyezkedik el
- 2 hektáros vagy annál nagyobb területű táblák esetében az adott táblán belül a 12%-nál nagyobb lejtésű terület nagysága nem haladja meg az 1 hektárt.

Minden sorközben egybefüggő talajtakarás kialakítása szükséges. Mulcsozás esetében a tárgyév egészében egyéves növények vetése esetén május 1-től szeptember 30.-ig.

A mulcsozáshoz nem használható fel:

- istállótrágya
- komposzt
- talajtakaró fólia
- geotextil és egyéb szövetek
- gyomgátló szőnyeg
- zúzottkő, mosott kavics
- műfű
- gumigranulátum vagy bármilyen egyéb szintetikus anyag
- bármely hulladék

Ültetvények talajtakarása évelő kultúrák fenntartásával vagy gyepesítéssel 2 pont

A gyakorlatnak a mezőgazdasági üzem ültetvény hasznosítású táblák teljes területén, a sorközök felületén egybefüggően kell hogy megvalósuljon, évelő lágyszárú szántóföldi 14 növényekkel, vagy olyan keverékkel, amelynek minden komponense évelő növény.

A gyakorlat esetében a sorköztakaró évelő növényeknek vagy gypnek a tárgyév teljes egészében a területen kell lennie. Ez alól kivételt csak a telepítés éve jelent, amikor az ültetvény és a sorköztakaró növény telepítése május 1-ig megtörténik.

A 2023-as évben eltérés, melynek keretében a talaj- és sorköztakarással érintett gyakorlatok esetében a talaj- és sorköztakarásnak legalább május 1. és december 31. között kell fellelhetőnek lennie.

Karbamid műtrágya környezetbarát használata ültetvényekben 1 pont

Karbamid műtrágya azonnali bedolgozása, illetve folyékony karbamid esetén inhibitor alkalmazása a kijuttatás során.

A gyakorlat keretében a mezőgazdasági üzem ültetvényterületének legalább egy tábláján, de ültetvényterületének legalább 5%-án karbamid műtrágyát juttat ki. A minimálisan kijuttatandó nitrogén hatóanyag mennyiség hektáronként 35 kg, de nem lehet több hektáronként 90 kg-nál.